No. 2256 Zaterdag 2 April 1927. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1927.

Dato 24 Februari l.l. is de Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1927 bij de Tweede Kamer der Staten Generaal ingediend.

In de „Memorie van Toelichting" zegt Minister Koningsberger, dat zeer tot zijn leedwezen deze indiening aanzienlijke vertraging ondervonden heeft „ten gevolge van de omstandigheid, dat bij de behandeling in den Kolonialen Raad van de voorloopige begrooting eenige zeer belangrijke aangelegenheden voor een nadere overweging zijn aangehouden" in verband waarmede de minister heeft gemeend met de samenstelling van het wetsontwerp te moeten wachten, totdat hem omtrent het verder verloop van zaken nadere gegevens ten dienste zouden staan." Door het volgen van deze gedrachtslijn heeft de Minister willen bevorderen „dat een zoo volledig mogelijke begrooting in één wetsontwerp aan het oordeel der Staten Generaal zou worden onderworpen, hetgeen hem verkieslijk scheen boven een behandeling, aanvankelijk van eene reeds a priori als onvolledig te beschouwen begrooting, en vervolgens van eene of meer aanvullingsbegrootingen."

***

Verschillende amendementen door den Kol. Raad op de voorloopig Begrooting 1927 gemaakt, zijn door den minister overgenomen. Op de eerste plaats die, waarbij de leidende gedachte geweest is de voor de betrokken voorzieningen in 1927 beschikbaar te stellen credieten zooveel mogelijk in overeenstemming te brengen met het beloop van de in 1925 gedane uitgaven, omdat de bepaalde noodzakelijkheid tot verhooging niet gebleken was, en omdat gepaste zuinigheid zou worden bevorderd, indien de credieten op het peil der uitgaven voor 1925 werden gehouden.

Ten tweede, een groep van amendementen betrekking hebbende op voorgestelde uitgaven voor nieuwe herzieningen: zooals de herziening van de bezoldigingen van den Administrateur van Financiën en Postdirecteur, instelling van armenkassen, aanstelling van een tweeden ingenieur bij het Departement van O. W., aanschaffing van twee auto-onderstellen voor den reinigingsdienst, welke post op de helft is teruggebracht met de bedoeling in 1927 slechts één auto-onderstel aan te schaffen en den aankoop van het tweede tot 1928 uit te stellen. Verder vereenigt zich de minister met de beslissing van den Raad omtrent voorstellen tot bouw van een nieuw belastingkantoor, koelhal en nieuwen steiger voor de Paardenbaai op Aruba.

Aangezien het van groot belang moet worden geacht, dat de voorgenomen reorganizatie der politie zoo spoedig mogelijk tot stand komt, heeft de minister gemeend, reeds bij de begrooting van 1927 den Nederlandschen wetgever in de gelegenheid te moeten stellen om dienaangaande in beginsel een beslissing te nemen, en daarom de in het wetsontwerp voor den politiedienst opgenomen credieten wederom op de begrooting te brengen.

Wat de watervoorziening betreft, heeft na den verwerping door den K. R. van het plan-Molengraaff, de minister, ter bevordering van een definitieve oplossing van het uiterst belangrijke vraagstuk, de uitzending naar Curaçao bewerkstelligd van een ervaren Indisch of Nederlandsch deskundige. Deze opdracht is verstrekt aan den heer Ir. Dr. J. Versluys m. i. oud-hydroloog bij het Rijksbureau voor Drinkwatervoorziening en oud-Directeur van de Gemeentelijke Drinkwaterleiding te Soerabaja.

Daarom heeft de Minister op de Begrooting hersteld de credieten voor bezoldiging van het personeel van den Mijnbouwkundigen en Watervoorzieningsdienst, en voor arbeidsloonen, onderzoekingen enz. ten behoeve van den dienst: tevens ter bekostiging van de aan de uitzending van dr. Versluys verbonden uitgaven, fl 9 000.

Daar de Minister het vertrouwen koestert, dat de uitkomsten van genoemde zending er toe zullen leiden, dat nog in den loop van het jaar een begin zal kunnen worden gemaakt met de uitvoering van de eerste werken voor de totstandbrenging van een watervoorziening te Willemstad, heeft hij in het wetsontwerp een Memoriepost opgenomen en de daarop te verevenen uitgaven voor dekking met geleende gelden in aanmerking gebracht, ten einde den Nederlandschen begrootingswetgever in de gelegenheid te stellen, reeds thans goed te keuren, dat, mochten de door den heer Versluys aanbevolen voorzieningen de instemming van Bestuur en Kol. Raad verwerven, de uitvoering daarvan zoodra mogelijk ter hand zal kunnen worden genomen.

Voorts een Memoriepost ter aanschaffing van een korte-golf-zendstation. De uitkomsten der proefnemingen hebben de verwachting bevestigd dat op een verbinding van dien aard doorloopend staat zal kunnen worden gemaakt. Bijaldien de Kol. Raad zich met het denkbeeld kan vereenigen, zal tot de inrichting worden overgegaan van een afzonderlijk station, dat geheel zal voldoen aan de eischen van den nieuwen dienst, die naast den bestaanden radiodienst zal functionneeren.

Een Memoriepost voor de uitvoering van havenverbeteringswerken. Het blijkt immers meer en meer, dat het voor de veiligheid van binnenkomende schepen van groot [illegible] gewenscht is, de vaargeul in den mond der haven belangrijk te verbreeden. De kosten van dit werk worden zeer globaal op fl. 500.000 geschat, inclusief uitgaven voor materieel. Het technische werkplan met kostenbecijfering zal zoo spoedig mogelijk na de indiensttreding van den aanstaanden Directeur van Openbare Werken worden ontworpen en na goedkeuring door den Gouverneur aan den K. R. worden voorgelegd. Met het oog op het spoedeischende van de voorziening heeft de Minister voor den eersten termijn der kosten een Memoriepost in het wetsontwerp opgenomen, opdat na goedkeuring nog in den loop van dit jaar een begin er mee zou kunnen worden gemaakt.

Voor het onderzoek in zake het electrisch bedrijf te Willemstad heeft de minister ter beschikking van den Gouverneur gesteld den heer Ir C. F. Suringar, w.i. en e.i., oud-Ingenieur bij verschillende Electrische Tramwegmaatschappijen, en oud-Adviseur van de gemeente Amersfoort bij den aanleg en inrichting van het electrisch bedrijf dier gemeente.

Daarvoor is een crediet van fl. 11.000 gevoteerd.

De volgende uitgaven zijn door leening te dekken:

kosten van aanschaffing van een korte-golf-zendstation. *memorie*.

kosten van den bouw van politiewoningen fl. 213.200.

kosten van havenverbetering (1ste termijn) *memorie*.

kosten van aanleg van werken voor de voorziening van Willemstad met drink- en ketelwater (1ste termijn) *memorie*.

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Deez' keer zal ie me niet ontsnappen.

En ie is me niet ontsnapt.

Ik bedoel de hydro-plane „Pacifico."

In Maart 1925, naar stad getuft, niet om te winkelen, maar heel en alleen om te gaan vliegen.

Onder den rook van Otrabanda, snorde toen de „Idoor" hoog door de lucht naar 't Zuid-Westen.

Nu ja, die komt dadelijk weer terug, geef wat meer gas, chaufieur, en met 'n vaartje naar de haven.

Maar ie kwam niet terug, was er van door naar Columbië.

Reuze-pech!

Vorige week meer succes gehad.

Maar had ik mij aan allerlei praatjes van goedmeenende menschen gestoord, dan was ik weer de lucht niet ingegaan.

Bij voorbeeld:

Jan Paul, is 't waar, dat je gaat vliegen?

Ja zeker, en wat fijn.

Nou, man, pas maar op. Eén schroefje los, en daar lig ie.

Bedoelt U bij mij?

Hé, neen, doe nu niet zoo akelig, bedoel natuurlijk bij 't vliegtuig.

Anders niet, 't zal heusch wel losloopen.

'n Andere goeie kennis van me, scheen ook 'n invitatie ontvangen te hebben, tenminste hij beweerde, dat ie ook mee zou gaan, en „dan vallen we misschien allebei tegelijk de eeuwigheid in," luguberde hij. Maar toen de mécanicien v | d „Pacifico" 't cabine-luikje boven mijn duikhoed sloot, schitterde die would-be-duikelaar door afwezigheid.

Weer 'n ander, 'n dikke vrind van me, had officieel passage aangevraagd, ontving geen antwoord, wat 'm waarschijnlijk zat in 't verloren gaan van brief van stad naar buitenpost, kreeg daardoor 'n onheilspellend voorgevoel, en bleef kalm op tera firma, wat mij reuze-speet.

Nog weer 'n ander, 'n dame, opperde bezorgd: Nu, ik zou toch maar voorzichtig zijn, Jan Paul, je kan nooit weten; — wat ik met 'n vriendelijken glimlach volkomen beaamde.

En ten slotte, 'n gentleman, die in Holland gevlogen had:

Hier boven Curaçao vliegen, not me, Sir.

Wat weten die vliegmenschen hier van de atmosfeer, van de geheimenissen der verschillende boven-en onder luchtstroomen boven zee, en de bergen en dalen van ons eiland, niets geen steek; en daarenboven met dien loeienden orkaanwind die hier blaast, neen, hoor, dank je feestelijk;— als ik dan toch dood moet, dan wil ik tenminste voor mijn leven vechten, en doe dat nu 'ns als je uit de wolken, naar beneden ploft; dan heb je immers geen houvast.

Met je mee gaan?

Not me, Sir!

Erg bemoedigend was't nu juist niet.

Goddank, ben ik bijster nuchter aangelegd

Té bezorgd zijn voor je hachje, brengt onze verwijfde moderne tijdgeest nu eenmaal mee, en toch de tijd, dat „vliegen" 'n bravoure-stuk was, heeft nu uit, heelmaal, radicaal.

Hoevele honderden, beter, duizenden aëro-en-hydroplanes doorklieven nu dagelijks 't luchtruim, zonder dat ze n' schrammetje oploopen.

Neem, b. v. eens die pracht-prestatie van De Pinedo, die dezer dagen, hier verwacht werd, doch helaas, ons links heeft laten liggen, met een heel langen neus.

Die kraan van 'n Italiaan, is al 'n heel eindje op weg met z'n rond-de-wereld-vliegerij, en van noemenswaardigen panne geen sprake.

Goed beschouwd, is automobielen wel zoo riscant.

Herinner me, 'n dame op 't naburig Aruba, achter 't stuurwiel van 'n auto, op reis van den Noord n | d Playa.

Langs dien bewusten breeden weg staat of stond één, zegge één boom.

En tegen dien éénen boom jakkerde ze met 'n 30 K. M. — vaartje haar ongelukkige auto op.

Gevolg, chauffeuse gewond door glassplinters, motor danig gedeukt.

Oorzaak, 'n simpele rondzoemende wesp.

Nu, in de lucht heb je geen boomen, heb je ook geen wespen, wel nu en dan 'n gier of 'n arend of 'n pelikaan, die beenen maakt, zoodra ie z'n aanbrommende concurrent in 't vizier krijgt.

Daarenboven is de contrôle in diverse vliegmachine-fabrieken op elk onderdeel van motor en chassis en vleugels en schroef etc. zoo scrupuulstreng, dat buitenstaanders 't vaak als overdreven belachen.

't Kleinste schroefje wordt door experts betuurd, besnuffeld, behamerd, en mishandeld, en wat de motor doorstaan moet, vóór ie goedgekeurd wordt, daar is 't admissie-examen voor onze hollandsche universiteiten nog niets bij.

In elke zaal van zoo'n fabriek hangen groote plakkaten, er op met reuze-letters:

„To conceal a mistake is a crime.

„It may cost a brave man his life"

Wat, zoools U weet, beteekent:

„'t Is 'n misdaad, 'n fout, 'n vergifsing te verbergen.

„'t Kan 't leven kosten van 'n dapper man."

't Eenig reëel gevaar, wat in mijn opinie, nog steeds de vliegerij ietwat precair maakt, is dat verwenschte motorduiveltje.

Sinds gebr. Wight en Blériot heeft ie al heel wat ronden verloren, maar heelemaal onder de knie hebben ze 'm nog niet.

'n Frappant voorbeeld geeft ons hiervan de beroemde Holland-Indië vlucht van Van der Hoop, Poelman en Van den Broeke.

Hun Rolls Royce-motor had vóór de groote reis met hollandsche preciesigheid in 't oneindige proefgedraaid, was ingevlogen, enfin alles was tiptop in orde, je reinste neusje van den zalm, er ontbrak letterlijk niets aan.

Op den 1 October 1925 steeg 't onvervaarde trio op met hun „Fokker" van 't vliegveld Schiphol.

En nog geen drie dagen later, panne, 'n gevaarlijke noodlanding in Bulgarije bij Philippopel, door 'n scheur in den extra-radiateur.

Toen 't puikje van de hollandsche mécaniciens V. d. Broeke den motor demonteerde, bleek dat deze zóó sterk overhit was geweest, dat de aluminiumzuigers ten deele gesmolten waren, en 't metaal in de uitlaatpijpen terecht gekomen was.

Uit de oliezeef haalden de schipbreukelingen, 'n ware haché van stukjes zuiger, gebroken zuigerveeren, etc.

Hier sta je gewoonweg voor 'n raadsel, 't is duidelijk, we zijn nog niet waar we wezen moeten, maar dat de techniek binnen niet al tè lang tijdsverloop zal bereiken de hoogst denkbare betrouwbaarheid van den motor, daar ben ik zeker van.

En dan zullen er al heel spoedig tal van gevleugelde verkeersagenten met groote handen broodnoodig zijn, om in dien chaos van luchttraffic, 'n beetje orde te scheppen.

'the Heeft pas, nà dit diepzinnig rhetorisch proloog, ietwat te gaan babbelen over mijn vlieglocht boven Curaçao, want daarvoor stuurde mij met royale geste de Amigoe-redactie 'n keurige „Dodge Brother" den 17den Mrt. 7.15 A M, juist toen ik met smaak 'n bôtram met komijnekaas zat te verschalken, van onzen beroemden kaasman Shon Wawa.

In no time zat ik tusschen de worstwielen.

Er stond 'n fiksche bries.

Stroohoedje van chauffeur smeerde 'm.

Dat ie er naar greep, was fout, 'n chauffeur en-route moet nooit z'n wiel in den steek laten.

Voel veel voor 'n plaatselijk wetje, dat onze chauffeurs verplicht, petten met 'n kinleertje te dragen.

Precies half 9 stapte ik met mijn vlieg-compagnon Rev. P. Kösters op rommeligen hoek van Handelskade in 'n kittig motorbootje, schrander-oogend boy met vettige oliehanden achter 't wiel.

Naar 't Schottegat, naar den „Pacifico", sonny! en we tikten door 't kuivende havenwater.

Dat was 'n eenig tochtje!

Stond paf over 't reuze-tal steamers, aan kaai en boei gemeerd, soms twee, drie naast mekaar.

Deed me denken aan Rotterdam, mijn goeie vaderstad.

Als 't zoo crescendo doorgaat met die steamers-invasie, dan zal al heel gauw noodgedwongen een mijner projets, of „tunnel" of „Piscadera-kanaal" 'n fait accompli zijn.

Gelooft U daar niks van?

Wel, never mind!

We voeren en bleven varen.

Wist niet, dat 't Schottegat zulk 'n groote plas was.

Zie je nog niks, Père?

Nog niet, maar in die richting is 't eilandje Brim, en daar moet ie zijn.

'n Lossende, langs 'n boei hobbelende steamer gepraaid.

Hello! Hydroplane Pacifico! Where?

Down there! En twee drie zwartemannetjes wijsvingerden naar 't N. O.

We tiktakten weer verder, toen opeens ons flegmatiek kapteintje opsprong, met rechtsche geöliede hand gewelfd boven z'n pikzwarte kijkers, 'n oogenblik tuurde, en 'n „Ata Padre, daar is ie", lanceerde.

Goddank, spontaanden we beiden, want 't begon al onrustbarend tegen 9 uur te loopen.

Daar heb je 'm, want nu zagen we de „Pacifico" ook, en m'n confrater snoot z'n neus, en ik stofte wat sigarenasch van mijn colbertje.

En toen overkwam ons opeens 't verschrikkelijkste, wat ons kon overkomen.

De machtige schroeven van 't vliegtuig begonnen te draaien.

Tè laat!!!

Moet toen zoo iets gevoeld hebben, als 'n uitgehongerde op 'n balk drijvende schipbreukeling, die 'n in z'n richting koersende zeiler, plots over stag ziet gaan.

Hurry up, boy, vol gas, nijdigde ik, en we stoven op 't Brim-eilandje af, als 'n attaqueerende torpedo-jager.

Piloot en mécanicien gebaarden ons met breed armgezwaai, dat we weer terug moesten: dahin! dahin! meer verstonden we niet, door 't helsch lawaai van 't motorgegier, en we waren

Curaçao en zijn havenaccommodatie.

De N. R. Ct. ontleent aan een particulieren brief:

8 Jan. Aankomst te Willemstad, Curaçao, dat aardig als een blokkedoosstad aan den ingang van een natuurlijke haven ligt tegen struikbegroeide bergen. Een paar forten, een schipbrug en achteraan de baai, de tanks en pier van de Cur. Olie Maatschappij. Het geheel viel me reusachtig mee. Niet dat het een echte stad is, maar er gaan ontzettend veel schepen in en uit. Olieschepen, die op Maracaibo (Venezuela) varen, en schepen die hier olievoorraad komen opdoen en laden en lossen. Dat heele bedrijf schijnt in de laatste 4 jaar zoo'n vlucht genomen te hebben en de boel is er tot verontwaardiging van de zeevarenden nog heel niet op ingericht dat er zooveel schepen komen, uren wachten op een loods, tekort aan kaden, zoodat het lossen aan de boei met lichters moet gebeuren, moeite om neger-losploegen te krijgen: enfin, een kostbaar tijdverlies, dat heel wat schepen er toe zal brengen, niettegenstaande de pracht havenruimte, zoo min mogelijk met Curaçao te doen te hebben. Complimenten van de zeelieden, dat Holland erg moet oppassen dat dit zeer veel belovend stukje kolonie den loop niet kwijt raakt.

We kwamen om 4 uur 's-avonds voor Willemstad, toeterden hopeloos om een loods (die al een paar dagen tevoren telegrafisch bericht had gekregen), toen het goed donker was, kwam er pas één aazetten en wilde de kapitein wachten tot daglicht, met het oog op onzen grooten deklast.

* * *

Deze particuliere briefschrijver ziet den toestand van ons havenbedrijf toch wel een beetje al te donker in. Dat er nog veel, heel veel aan ontbreekt, om te kunnen beweren dat onze haven aan alle moderne eischen voldoet en zoo up to date mogelijk geoutilleerd is, wij zijn de eerste die dat grif toegeven. De ontwikkeling is met zulke reuzensprongen gegaan, dat ze ons feitelijk boven het hoofd gegroeid is, en alleen met een uiterste krachtsinspanning zal het mogelijk zijn de ontwikkeling eenigszins bij te houden. Willen we den bestaanden achterstand inhalen, — want achterstand bestaat er op velerlei gebied, — dan zal er enkele jaren lang onder hoogdruk moeten gewerkt worden, zonder op kosten of uitgaven te zien. Onze verdere economische ontwikkeling laat zich wel zoo aanzien, dat al die gemaakte en te maken onkosten ruimschoots zullen vergoed worden. Dit laatste echter is alleen mogelijk door een royale en loyale samenwerking van Raad en Bestuur.

De toestand zooals de briefschrijver hem schildert, behoort tot de uitzonderingsgevallen; die echter zeer zeker, als niet met alle kracht en voortvarendheid gewerkt wordt, steeds talrijker kunnen worden. En dan ten nadeele van onze haven en onze kolonie.

Blijkbaar heeft hij 't slecht getroffen, en kwam hij hier aan op een dag dat het havenverkeer buitengewoon druk was.

Dat echter heel wat schepen er toe zullen gebracht worden om, niet tegenstaande de pracht havenruimte, zoo min mogelijk met Curaçao te doen hebben, wordt door de feiten allerduidelijkst weersproken.

Nog steeds gaat onze havenbeweging in stijgende lijn, en dat niet alleen door de uitbreiding der Isla-vloot en door het feit dat de meeste schepen dezer vloot thans de reis naar Maracaibo, heen en terug, in drie in plaats van in vier dagen maken, maar ook door het feit dat er steeds nieuwe scheepvaartlijnen onze haven aandoen. Curaçao is gezocht, is gewild, dat is een feit,

Dit mag nu natuurlijk geen reden wezen om alles maar bij het oude te laten; integendeel van deze gunstige gezindheid ten opzichte onzer haven, moeten wij profiteeren, ze weten te benutten, en daarom juist met alle macht de handen aan het werk slaan, om aan deze gunstige gezindheid zooveel mogelijk te gemoet te komen en de hier binnen komende schepen alle faciliteiten te verschaffen die zij redelijkerwijs hier verwachten kunnen.

Dat dit door particulieren zoowel als door het Bestuur begrepen wordt, bewijzen de uitgebreide havenwerken die het Gouvernement thans onder handen heeft en die binnen tijdsverloop van een jaar het aspect onzer haven geheel zullen veranderd hebben; bewijzen de uitgebreide kadenwerken die de K. N. S. M. op de Westwerf en de Firma Maduro op de Klip Motet onderhanden heeft, en die allen nog dit jaar zullen voltooid worden, bewijzen ten slotte de credieten die voor havenverbetering het Bestuur voor 1927 en 1928 aanvraagt.

Bekendmaking.

De ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat de Scharloweg, tot nadere aankondiging, vanaf het perceel No. 81 tot aan de Borneostraat voor het verkeer met motorrijtuigen en andere vervoermiddelen afgesloten is, terwijl het verkeer met gemelde vervoermiddelen in **westelijke** *richting langs het Waaigat en gemelde Borneosteeg plaats kan vinden.*

Curaçao, 25 Maart 1927.

Procureur-generaal,

1—3 *J. B. GORSIRA.*

INGEZONDEN STUKKEN.

Geachte Redacteur,

Over dat mij zoo raadselachtig „vacuum" — zie mijn onder de streep over luchtreis boven Curaçao — den Eerw. Fr. Radulphus geïnterviewd.

Z'n scientifiek antwoord, hierbij ingesloten, dunkt me nuttig en interessant te publiceeren.

t. t.

Jan Paul

Geachte Jan Paul,

Ik moet U eerlijk bekennen, dat ik aan het bestaan van een vacuum in de onderste lagen van den dampkring heelemaal niet geloof. Dat zou men immers maar al te zeer aan de ademhaling moeten merken! Mij dunkt het zou zelfs levensgevaarlijk zijn, als men in zoo'n vacuum verzeild raakte. Ik voor mij heb voor dat verschijnsel een andere verklaring, die mij heel wat annemelijker voorkomt. 't Is deze:

Land en water worden beide door dezelfde zon verhit, doch het land is een betere geleider dan het water. Het gevolg daarvan is, dat de landoppervlakte in deze streken tegen en om het middaguur een vrij hooge temperatuur heeft, terwijl het water der zee nog tamelijk koel blijft. Daaruit volgt weer een ander verschijnsel, n.l. dat boven het land een sterke opwaartsche strooming van de lucht moet plaats hebben, wijl de lucht, die boven het land verhit wordt, zich uitzet en soortelijk lichter begint te worden. Boven de zee heeft het tegenovergestelde verschijnsel plaats; n.l. een strooming van boven naar beneden om het vacuum, dat zich door de boven het land opstijgende lucht vormt, of juister begint te vormen, weer aan te vullen. Komt nu de vliegenier met zijn vliegtuig van een opstijgenden stroom in een neerwaartschen stroom, dan moet zijn vliegtuig daar dadelijk de reactie van gevoelen. Vandaar dat plotselinge dalen bij zulke momenten. Toen wij in July '25 van Aruba naar hier vertrokken deed zich hetzelfde verschijnsel herhaaldelijk voor; ik geloof wel een keer of vijf. Dat was niet de aangenaamste gewaarwording van den tocht. In de hoogere luchtlagen hield het op; en toen we een goed eind van het land af waren tusschen Aruba en Curaçao was er ook niets meer van te merken.

De verklaring, die ik er U van geef, hoorde ik in Holland door personen van gezag bevestigen; anderen, die er geen verklaring van konden geven, vonden mijn verklaring toch wel aannemelijk. Een feit is het ook, dat men er in landen met een gematigde temperatuur haast geen last van heeft, het schijnt voornamelijk te worden waargenomen in de heete streken, waar door den dag de temperatuur van het land enorm stijgt, terwijl de daaraangrenzende oppervlakte water in temperatuur merkelijk ten achter blijft.

Met beste groeten.

t. t. in Xto.

fr. M. Radulphus.

Berichten uit de Kolonie.

Eerw. Zuster Maria Fulvia. ✠

Dinsdag in den vroegen morgen overleed in het St. Martinus-Gesticht de Eerw. Zuster MARIA FULVIA, in den nog jeugdigen leeftijd van 34 jaren.

Maandenlang heeft de Eerw. Zuster Ma. Fulvia haar lijden met het grootste geduld en volkomen onderwerping aan Gods H. Wil gedragen.

Toen de Eerw. Zusters van Roosendaal hier een novitiaat openden, gevoelde Zuster Fulvia zich ook geroepen om aan haar reeds lang gekoesterd verlangen te voldoen, en zich als religieuze geheel aan God te wijden. Op 13 December 1921 ontving zij het religieuze kleed, en op 8 December 1923 deed zij haar H. Professie. Rijk aan verdiensten heeft de Goede God haar tot zich genomen om haar de kroon te geven voor het offer ter Zijner liefde gebracht.

Zuster Ma. Fulvia, Mej. Petronilia Paulina Laurens werd te Westpunt geboren op 8 Juni 1892.

De plechtige uitvaart werd verricht in de kapel van het St. Martinusgesticht door Z. D. H. Mgr. Vuylsteke, geassisteerd door de zeer eerw. Paters R. Wahlen en I. Verriet.

Daarna werd het stoffelijk overschot onder begeleide van Familieleden, de Eerw. Paters en Fraters en vele particulieren overgebracht naar het kerkhof der Eerw. Zusters op Welgelegen.

Onze oprechte deelneming aan de Eerw. Supérieure en Zusters en aan de bedroefde moeder en verdere Familieleden van de Overledene.

R. I. P.

Mère Angeline.

Blijkens bericht in de mailbladen is Mère Angeline, Algemeen Overste der Zusters Franciscanessen te Roosendaal een ongeluk overkomen,

Bij bezichtiging der werken van het nieuwe klooster met ziekenhuis aan de Kade aldaar, kwam zij te vallen en brak daarbij een been.

Haar toestand werd echter redelijk wel genoemd.

Iffa.

Op het oogenblik vertoeven in onze kolonie een paar Duitschers, die propaganda maken voor *Iffa*-handbluschapparaten, waarvan de Heeren Edwards Henriquez & Co. agent zijn, en die ten hunnen kantore te verkrijgen zijn. Heden middag van drie tot vier uur zullen zij op het Jubileum Sportterein op Mundo Nobo een demonstratie geven van de vlugge en zekere werking dezer bluschmiddelen. Volgens een bericht in „The Tropical Sun" van Maracaibo is het Kolonel Duno Heres, Hoofd der politie, gelukt met vier apparaten ieder van 9 liter een brand te blusschen.

De Heeren hebben afzonderlijke blusschers voor auto's, gasoline, enz. Een blik gasoline dat vlam vat, wordt onmiddelijk door dezen blusscher gedoofd.

„Elias S. L. Maduro-Weldadigheids-Fonds."

Algemeene Vergadering der leden op a.s. **Dinsdag 5 April ten 10½ uur** ten kantore van de firma

S. E. L. Maduro & Sons.

Agenda: *Verkiezing van Bestuursleden.*

A. D. CAPRILES
Voorzttter

P. A. EUWENS
Secretaris.

DE HEER EN MEVROUW

H. Veltman-Jansen

geven bij dezen kennis van de geboorte van hun dochtertje

Theresia, Maria, Johanna

Curaçao, 30 April 1927.

zoo verstandig maar heel gedwee te zijn, want dat was nog onze eenige kans om de lucht in te gaan.

Draai maar weer om, kapeinteje! en ik mopperde iets van „teruggesabeld" en van „dahin", en dat 't niet te pas kwam, en nog 'n heeleboel onaangenaams aan 't adres van die Duitsche pacifieke vliegmenschen.

Nog geen 5 minuten aan 't varen, of daar kwam de „Pacifico" als 'n reusachtige vogel op 't water aangezwommen.

In no time was ie ons nabij en langs en voorbijgestormd, en met breakneck-speed achtervolgden we 'm in 't kokende zog.

Kijk, daar bij die boei stopt ie, jubelde ik 't uit, gered!

'n Groote witte motorboot hield recht op de boei aan, precies als wij. 't Was de waarnemende Gouverneur Mr. Gorsira, die ook ging vliegen.

Langszij de grijze luchtlijner, 'n sprongetje, en voor 't eerst van mijn leven was ik aan boord van 'n vliegtuig en verdween door 't open luik met mijn 6 medepassagiers in 't ingewand van den slanken ranken luchtvogel.

Behalve de reedsgenoemde Mr. Gorsira gingen mee de lucht in, Mevr. Ansingh, Mr. Eskes, de Heeren Perret Gentil en Grashuis, Pater Kösters, en „meine Wenigkeit." De heer Friedrich von Büddenbrock was onze piloot, geassisteerd door de mécaniciens de heeren Teegen en Englert.

De „Pacifico" is 'n zusterschip v/d „Idoor."

„De afstand tusschen de uiteinden „der beide vleugels, bedraagt 23 Meter. „Van kop tot staart meet 't toe„stel, geheel van aluminium, ongeveer „17 meter.

„Voor in den kop is de cabine, „waarin plaats voor 10 passagiers.

„Op 't midden van den staart is 't „bagageruim, er boven verheft zich op „ijzeren spijlen de machine-kamer. „Tusschen de cabine en 't ba„gageruim zijn de zitplaatsen van den „piloot en mecano, vandaar uit kan „men 't schip besturen, en kunnen ze „'t geheele toestel, zoowel de moto„ren als 't roer en de zijvlakken be„dienen.

„In den bodem van de machine„kamer is 't gasoline-reservoir, dat „1000 L. gasoline kan bevatten, vol„doende voor beide motoren voor 'n „vlucht van 'n uur of 6.

„Er zijn 2 schroeven, een vóór die „naar links, en een achter die naar „rechts draait.

„De eerste zuigt het toestel vooruit, „de achterste duwt 't naar voren.

„Bij volle kracht maken die schroe„ven 1100 omwentelingen per minuut. „De maximum-snelheid is 180 K.M. „per uur, maar gewoonlijk vliegt men „met 120 K. M. snelheid."

Hier eventjes vastgelegd, dat deze laatste 32 regels je reinste plagiaat zijn, gediept uit 'n artikel van den vorigen Redacteur, Pater Euwens in Amigoe v/21 Maart 1925 over: „De vliegmachine Idoor op Motet."

Kennis gemaakt, „Aangenaam", toen klapte 't zolderluikje dicht.

Oef, 't is hier balsemiek! Zal wel opfrisschen als we aan 't vliegen zijn, opperde men, maar daarin vergiste men zich toch, want de temperatuur was en bleef minstens even hoog, als Juli l.l. in 't periscoop-torentje v/d KXIII onder water.

Rekende er zoo half en half op, dat we 'n 20 minuten zouden moeten wachten vóór op te stijgen, wat Mgr. Vuylsteke met Pater Verriet twee jaar geleden overkomen was, bij hun vlucht met de „Idoor."

Maar we zaten nauwelijks, of onder oorverdoovend lawaai begonnen de 2 schroeven te draaien, te ronken, te daveren.

Praat nooit over lawaai, als je dat niet gehoord hebt; 'n ensemble van al onze Curaçaosche auto-toeters fortissimo in volle actie, is daarbij vergeleken 'n solo op 'n piccolo'tje.

Toen begonnen we over 't water te hobbelen, zoo langer zoo harder, zoo langer zoo harder, opeens 'n ruk aan 't hoogte-roer, 'n lichte pofschok, . . . we vlogen.

Me dunkt, dat ik met precies zoo'n verrukt gezicht mijn confrater in het oor bulderde: Jô, we vliegen, fijn eh! als 't bekende boefje van Brusse, toen ie op den omnibus z'n kameraadje toeschreeuwde: Hè, boertje, ik rai!!

Wij wiekten langzaam stijgende over de haven.

Dios mio caro, wat was dat verbijsterend mooi!

Ik was ontzettend onder den indruk.

Van angst geen idee, geen sprake, geen tijd voor, geheel je wezen is geabsorbeerd in dat zoo ongewoon kleurig belicht aspect.

Zat maar met open mond, schuins links en rechts naar beneden te staren, naar dat schijnbaar zich langzaam onder ons voortbewegend pittoresk stadspanorama, dat als 'n film zich onder onze grage gretige mooiigheid inzuigende blikken afrolde.

Daar heb je San Mateo, badend in opale zonnebrand, en daar 't hospitaal en 't gouvernementshuis en 't fort; en daar dat rommelig huizencomplex, o, ja, de Punda.

En die auto's langs den waterkant hebben heel veel weg van 'n rijtje Haagsche hopjes, en die door elkaar wriemelende witte, zwarte, en gekleurde puntjes zijn menschen, met al hun zorgen en onhebbelijkheden, en ruzietjes en idealen en decepties en nobele opofferingszin.

Wat voelt ge je zwevend in die reine atmosfeer hoog verheven, boven al dat klein pygmeeën-gedoe!

Excelsior! Hooger, immer hooger! Pas op „Pacifico", denk aan Icarus, en brand je vleugels niet!

We zweefden over Pietermaai, hoog boven de Rozenkranskerk, 'n minuut of wat langs de kust boven 't transparant-groenende zeewater, toen over Marie Pampoen, Koraal Specht, Jan Tiel recht op de Caracasbaai aan.

Boven 't Spaansche water gebeurde 't. Plots zakte de kranige „Pacifico", rechtstandig, verticaal 'n Meter of wat.

Dat was 'n allerakeligste sensatie.

Hè, zeide ons zevental, spontaan beide handen drukkend op environs van de maagstreek.

We waren in 'n luchtgat, 'n val, 'n vacuum, zooals vaklui 't noemen, terecht gekomen. Over dat vacuum heb ik 't mijne nog niet. (Zie correspondentie over dit chapiter in „Amigoe" van vandaag II April).

Had me, met 't oog op den sterken winddruk, 'n meer op en neergaande luchtbewegingen voorgesteld, die de getrainde vliegers „remous" noemen, waarbij 't vliegtuig nu en dan sterk overhelt, en heen en weer geslingerd wordt.

Maar alleen toen we ten Oosten van Caracasbaai met 'n grooten zwaai omdraaiden helden we ietwat over, overigens zoemden we door den blauwenden aether even rustig, als 'n bromvlieg door 'n hollandsche voorkamer, die pas 'n groote beurt heeft gehad.

We stevenden nu huistoe.

In de verte 'n groot wit blok op 'n steil bergje „Scherpenheuvel", later kregen we missie-complex van Sta. Rosa en Janwe ook in 't vizier.

De hutten over 't landschap verspreid deden denken aan molshoopen.

Twee onzer passagiers, heeren der schepping, begonnen toen raar te doen. Luchtziek? 't Kwam door de hitte, beweerden ze.

De afwezigheid van 'n behoorlijke „spittoon" werd toen danig gevoeld.

Ook misten we noode 'n manometer, om nu 'ns juist te weten, hoe hoog we vlogen. In duikboot K XIII kon ik tot op 'n centimeter controleeren, hoe diep ik in 't pekelnat verdween. Onze vlieghoogte schatte ik ± 700 Meter, welke stoute bewering de algemeene goedkeuring wegdroeg.

Ik liep over van levensblijheid, gevoelde me zoo echt in m'n knollentuin, moest m'n gemoed 'ns luchten.

Hello, boy! Hello, Kösters! Hello Old peach, zie je geen kasteelen?

Wat? Kasteelen?!?

Ja, luchtkasteelen!!!

Loop heen, kijk, daar heb je de stad weer.

Vóór ik 't wist, waren we weer boven de haven, op ende top 'n slootje met 'n plank er over, vol roeibootjes met pijpen, cirkelden over „Welgelegen" en de „Isla", met haar tankwoud, precies 'n slordige étalage van sponzedoozen, gleden en vol-plané omlaag, lager, nog lager, 'n donzige pofschok, hobbelden weer sjoksjok over 't water, stopten langszij de boei, open ging 't luikje, mijn eerste vliegtocht behoorde weer tot 't verleden.

We hadden precies op den kop af 'n kwartier gevlogen.

* * *

Toen ik zoo juist den 23n Mrt. Woensdagmiddag 2.59, 'n groote punt achter mijn onder-de-streep wilde zetten, sprong ik opeens van achter mijn bureau, als of 'n scorpioen mij gestoken had; want ik hoorde 't ronken van 'n vliegmachine.

Ik naar buiten, en jawel, daar wiekte hoog in de lucht 'n reusachtige Ala blanca.

Mijn luchtschip „Pacifico" was 't niet.

Zeker een der hydroplanes van 't Americaansch oorlogschip, en 't was zoo.

Omlaag zweefde ie in immer kleinere rondingen, en verdween achter 't plantagehuis van Rif, waar hij, naar ik later vernam, 'n minuut of wat spelevaarde in de saligne Sta. Maria.

Father, kijk! Daar gaat ie weer, schreeuwde mijn boy Stanley 't uit, terwijl Scamp nijdig z'n longen uitblafte, en statig stevenden de Yankeeboys weer omhoog, met brutale wipneus, van hun vechtmachine stadwaarts gericht.

Ouwe jongens, sputterde ik, kan je nu mijn copie niet eventjes meenemen naar 't redactie-kantoor v/d Amigoe, want natuurlijk kom ik weer, door gebrek aan betrouwbaar transport te laat, en dàn hebben ze 't binnen 'n minuut of vijf.

Maar ze luisterden niet, en . . . . copie was te laat, caramba!

En nu trek ik me weer in mijn particuliere vertrekken terug, als 'n Orang terbang, die zich voelt.

Weet U nu toch heusch niet wat dat voor 'n wezen is?

Neen heelemaal geen mandril, 't lijkent er niets op, maar slechts 'n heel doodgewoon „vliegmensch".

Slamat tidor, dat verstaat u toch wel.

JAN PAUL.

San Willibrordo Orang terbang

Mrt. 23 | 27.

Pinedo's rondvlucht.

De verwachtingen om den beroemden vliegenier Markies Kolonel DE PINEDO op zijn rondvlucht hier op Curaçao te zien, zijn niet verwezenlijkt. Na zijn nederdalen in Demerara, (Engelsch Guyana) heeft hij een andere route gekozen, die voor zijn persoonlijke veiligheid veel meer voordeelen bood dan zijn eerste plan. In plaats van in Westelijke richting langs de steile Venezolaansche kust of over de meerendeels onbewoonde Orchila - Roques - en Aves-eilanden op Curaçao aan te stevenen, en van hier Noordwaarts dwars de Caraibische Zee naar Haiti over te steken, ging hij nu van Demerara eerst in Noordelijke richting over de kleine Engelsche Antillen naar Point-a-Pitre op Guadeloupe en van daar Westwaarts naar Haiti, waarbij hij 't voordeel had dus bijna voortdurend bewoonde eilanden in 't zicht te hebben en den langen tocht van ± 800 KM over de Caraibische Zee kon vermeden worden. Uit de telegrammen weten we al dat Pinedo reeds van Haiti uit zijn tocht Noordwestwaarts naar Keywest en New-Orleans voortzet.

PINEDO heeft vóór zijn vertrek uit Italië zijn vliegtuig de *Santa Maria* gedoopt in navolging van het schip, waarmede *Columbus* Amerika ontdekte.

Zijn rondvlucht heet de *vier-vastelanden-vlucht*. Want van Europa vertrokken naar Afrika, stak hij over naar Zuid-Amerika en is nu op weg naar Noord-Amerika om na aankomst te New-York weer den Oceaan, met de Azoren als tusschen-station, naar Europa over te steken.

Deze tocht gaat over een afstand van ± 30.000 Kilometer.

Kolonel DE PINEDO heeft zich reeds in 1926 beroemd gemaakt door een andere wereldvlucht Rome - Japan - Australië.

DE PINEDO's vliegtocht over den Atlantischen Oceaan is reeds de zevende, die volbracht is.

De allereerste had plaats in 1919 door het Noord-Amerikaansche vliegtuig NC. 4 onder bevel van Commandant ALBERT C. READ. Hij stak in Mei 1919 van Canada over naar Lissabon-Portugal, met de Azoren als tusschenstation.

In Juni van datzelfde jaar vlogen kapitein JOHN ALCOCK en de luitenant A. W. BROWN zonder tusschenstation van New-Foundland direct naar Ierland.

In Juli eveneens 1919 vloog het Engelsche bestuurbare luchtschip *R 34* onder commando van C. H. SCOTT van Schotland naar Mineola bij New-York.

In 1924 vloog het vliegeskader van den militairen vliegdienst der Ver. Stat. over den Atlantischen Oceaan voor een rondvlucht rondom de wereld.

In datzelfde jaar stak ook de Zeppelin *Z. R. 7*, die naderhand *Los Angeles* gedoopt werd, van Friedrichshafen in Duitschland naar het Amerikaansche vliegveld Lakehurst over.

Het vorig jaar 1926 vloog de Spaansche vliegenier RAMON FRANCO van Palos de Moguera op de Westkust van Afrika naar Argentinië, met de Kaap Verdische eilanden en het eiland Fernando Noronha als tusschen-stations naar Pernambuco op de kust ven Brazilië.

Bij dezen laatsten tocht viel dit merkwaardigs voor, dat FRANCO, toen hij van Porto Praia op de Kaap Verdische eilanden opsteeg voor de groote vlucht over den Oceaan naar de Zuid-Amerikaansche kust, over het eiland Fernando Noronha heenvloog, met de bedoeling om in één trek zonder tusschen-station nog ruim 500 K.M. verder naar Pernambuco in Brazilië over te steken, doch de nacht brak aan vóór hij de Braziliaansche kust zou bereiken en zoo zag hij zich genoodzaakt weer naar het eiland Fernando Noronha terug te keeren, waar hij nederdaalde.

Franco had voor dien tocht van de Kaap Verdische eilanden naar het eiland Fernando Noronha den afstand van 2.350 KM (zonder er bij te rekenen wat hij te veel gevlogen had bij het oversteken naar Pernambuco) afgelegd in precies 12¼ uur. Hij steeg van het eerste punt Porto Praia op om 6.10 uur 's morgens op den 30 Januari en kwam op Fernando Noronha aan om 6.40 uur 's avonds en had dus gemiddeld 190 K.M. per uur gevlogen.

Invrijheidstelling van politieke gevangenen.

Volgens uit Caracas telegrafisch ontvangen bericht heeft Generaal Juan Vicente Gomez President van Venezuela, alle politieke gevangenen, zonder uitzondering, in vrijheid gesteld.

Onder het vreedzaam bestuur van President Gomez heeft Venezuela zich op velerlei gebied prachtig ontwikkeld, en heeft de binnenlandsche vrede zich steeds meer gestabiliseerd. Een maatregel als boven genoemde, dien wij van harte toejuichen zal zeker aan den vrede en de ontwikkeling van Venezuela een nog hechteren grondslag geven.

Volgens latere berichten zullen bij decreet van Gral. Gomez de gevangenissen en de Rotonde van Caracas worden ingericht voor magazijnen van het Ministerie van Openbare Werken.

Herstel van straten en wegen.

De Wnd. Directeur van O. W. pakt de zaak wel goed aan. Met spoed wordt er gewerkt om de meest begane straten zou spoedig mogelijk in orde te brengen. Full speed wordt er gewerkt op Scharloo en aan de Belvedére- en Hoogstraat, terwijl de Pietermaaiweg ook een grondige herstelling en verbetering ondergaat.

Ook de buitenwegen worden flink onder handen genomen. Naar wij vernemen is de Districtmeester van het 3de district, die blijkens den goeden toestand der wegen in zijn district, weet hoe de wegen te herstellen en in goeden toestand te houden, belast met de zorg voor het herstel der wegen bewesten de haven.

Vechtpartij.

In den vroegen morgen van Woensdag l.l. had er op de Cero Quinta een vechtpartij plaats, tusschen Venezolanen, waarbij er een vreeselijke wonden opliep aan zijn hals. Verschrikkelijk bloedend werd hij naar het St. Elisabeth's hospitaal overgebracht, waar bleek dat hij aan beide zijden van zijn hals zeer diepe snijwonden had. De slagader was echter niet getroffen. In verband hiermede zijn een man en vrouw in hechtenis gesteld.

Woningbouw.

Verleden week Woensdagavond had er een vergadering plaats van enkele gouvernementsambtenaren, ter bespreking van het plan om bij het Bestuur credieten aan te vragen voor woningbouw. Door de steeds hooger opgevoerde huurprijzen, vooral van de middenstandswoningen, is het voor vele ambtenaren bijna onmogelijk een woning te verkrijgen overeenkomstig hun inkomen. Velen moeten zich noodgedwongen tevreden stellen met woningen, wier huurprijzen ver boven hun draagkracht gaan. Om hieraan paal en perk te stellen, bestaat het voornemen bij het Bestuur bouwcredieten aan te vragen, 't zij renteloos, 't zij tegen een zeer matige rente. Ter bereiking van dit doel is er een commissie gevormd, om plannen en berekeningen te maken en daarna de zaak met den Gouverneur te bespreken.

Wij juichen dit plan ten zeerste toe, en hopen dat de Heeren Leden van den Kolonialen Raad eventueel hun medewerking zullen verleenen ter bereiking van dit doel, dat niet alleen ten bate van de ambtenaren, maar tevens ten bate van het algemeen is.

Moderne wijze van zakendoen.

Nog geen maand geleden sloot de *„Koninklijke Dutch Shell"* voor de *Bataafsche Petroleum Mij.* een leening van 25 millioen dollars met het bankiershuis van DILLON & READ & Cy te New-York.

Het merkwaardige van deze transactie bestond hierin, dat deze gebeurde van uit London *draadloos per telefoon* met New-York zonder tusschenkomst van posterij of kabel of vertegenwoordigers of commissiehandel. Dat is de eerste maal, dat een transactie met zoo'n groot kapitaal draadloos per telefoon tot stand kwam.

Exodus.

„De Surinamer" schrijft:

Het blijft een droef verschijnsel.

Jaarlijks verlaat een vrij aanzienlijk aantal jongelui het land om elders te zoeken, wat zij hier niet voldoende vinden: brood.

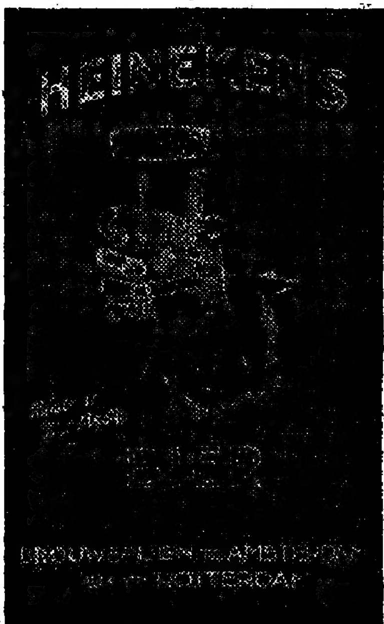
Curaçao, waar de Petroleum Mij. vele handen kan gebruiken, is een der toevluchtsoorden waarheen zij zich wenden.

Alles te zamen genomen, zijn er zeker reeds honderden heen getrokken.

Per jongste mail vertrok er wederom een aantal, dat binnenkort nog zal worden vermeerderd.

Deze uittocht neemt op den duur verontrustende afmetingen aan.

Nog afgezien van andere nadeelen, waarop vroeger reeds de aandacht gevestigd is, dreigt hier het evenwicht tusschen de sexen verbroken te worden. Dat dit uit zedelijkheidsoogpunt geenszins bevorderlijk is voor den toestand ten onzent, ligt voor de hand. Deze uittocht verdient dan ook nauwgezette aandacht.

Verkoopkoersen der Banken op Curaçao voor Buitenlandsche Wissels.

(Opgegeven door de Hollandsche Bank voor West-Indië.)

	25/3	26/3	28/3	29/3	30/3	31/3
Noord-Amerika	2.49	2.49	2.48.75	2.49	2.48.75	2.49
België	35.95	35.95	35.85	35.85	35.80	35.85
Duitschland	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60
Engeland	12.14	12.14	12.13	12.14	12.13	12.14
Frankrijk	9.98	9.98	9.98	9.98	9.98	9.98
Italië	11.64	11.66	11.61	11.65	11.62	11.64
Nederland	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75
Spanje	45.41	45.37	45.33	45.78	45.71	45.65
Venezuela-Caracas	47.05	46.80	46.60	46.30	46.40	46.85
Maracaibo	47.30	47.05	46.85	46.60	46.65	47.10
Zwitserland	48.77	48.77	48.72	48.77	48.77	48.72

De K XIII in den Indischen Oceaan.

Inlichtingen van den commandant der zeemacht in Indië.

Uit van den commandant der zeemacht in Nederlandsch-Indië ontvangen inlichtingen, die telegrafisch door den minister van Marine gevraagd waren, naar aanleiding van het Aneta-bericht over Hr. Ms. K XIII van 18 dezer, is gebleken, dat de toedracht van de zaak de volgende is geweest:

Gedurende de vaart onder water heeft bij het instrueeren van ongeoefende inlandsche schepelingen een verkeerde manipulatie plaats gehad, waardoor te veel water is gekomen in een der in het voorschip liggende hulptanks.

Als gevolg hiervan geraakte de boot uit haar evenwichtstoestand en ging ze onder het aannemen van helling naar beneden. Dadelijk werd ingegrepen en door het leegblazen van een paar tanks werd de dalende beweging der boot op 70 meter tot staan gebracht werd.

Aangezien geen lekkages en defecten waren vastgesteld (ook van kraken der spanten was geen sprake) werd de vaart onder water voortgezet.

De boot heeft geen averij.

Officieele Berichten.

De tijdelijke seinwachter op het fort Nassau R. Vos is definitief als zoodanig benoemd.

Aan den ontvanger tevens notaris op Aruba J. M. S. van Eps, tijdelijk op Curaçao vertoevende, is, om andere reden dan ziekte, nog veertien dagen vrijstelling van dienst verleend.

Aan den tijdelijken agent van politie 2de klasse alhier F. D. Meursing is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands diens verleend.

Aan den telegrambesteller bij den post voor draadlooze telegrafie op Aruba, Thomas Jacobs is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De benoeming van A. G. Schönherr tot brievenbesteller, tevens bode bij den Raad van Politie en den Voogdijraad op Aruba is, op zijn verzoek, ingetrokken en in diens plaats is benoemd Emanuel Tromp.

Aan den tijd. hulpkommies der belastingen, deurwaarder der belastingen, deurwaarder bij het kantongerecht en cipier op Aruba, A. I. Lamper, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend; Miguel Odor is benoemd tot tijdelijk hulpkommies der belastingen en deurwaarder der belastingen op Aruba en de agent van politie 1ste klasse H. de Vries is tevens tijdelijk belast met de functien van deurwaarder bij het kantongerecht en cipier aldaar.

Jacinto Tromp is tijdelijk benoemd tot telegrambesteller bij den post voor draadlooze telegrafie op Aruba.

Publicatie-bladen.

Bij P. B. 1927 No. 12 is met d.d. 1 April nieuw zegelpapier ingevoerd. Het oude kan tot en met ultimo Juni 1927 bij den ontvanger worden ingewisseld.

Bij P. B. 1927 No 13 zijn nieuwe portzegels en gezegelde briefomslagen van 7½ cent in bruine kleur, 10 cent in roode, 12½ cent in oranje en 15 cent in blauwe kleur ingevoerd, verkrijgbaar tegen resp. 8, 10½, 13 en 15½ cent.

Bij P. B. 1927 No. 14 en 15 zijn van at 1 April buiten gebruik gesteld de thans in gebruik zijnde briefkaarten van 5 cent en 5 + 5 cent.

Tot ultimo April kunnen ze ingewisseld worden ten postkantore.

In gebruik worden gesteld nieuw model briefkaarten van 5 cent en 5 + 5 cent.

De Indische Verlofganger.

Vde. Jaargang No. 29. Een belangrijke uitspraak op belastinggebied, — Twee rekesten en een circulaire v. d. Pensioenbond v. Ind. Ambtenaren - Damespraatje - Kunstpraatje. Indische Curiosa. Het begin van onze O. I. geschiedenis in vogelvlucht door A. Werumeus Buning. De Hollanders in het oude Bantam door C. Vis-Jansen van Raay. Allerlei.

No. 30. Indische Rampok partijen door S. Kalff. Het lijkt makkelijker, dan het is, door v. d. B. De zonderlinge wegen van het Recht door S. Damespraatje en Kunstpraatje. Allerlei.

Soiree-Brionplein.— Morgenavond van 7.30— 9 uur concert op het Brionplein door het muziekcorps „Excelsior" van den C. R. K. Volsbond.

Benoeming.

De Eerw. Frater HERMENIGILD, hoofd der school aan het St. Thomas-College is benoemd voor Medan (Sumatra) en zal dezer dagen naar Holland vertrekken.

Regen.

Gedurende de maand Maart gaf de regenmeter op St. Thomas-college een regenval aan van 11.1 m.m.

Trenton.

Maandag tegen den middag heeft de Amerikaansche kruiser „Trenton" wederom onze haven verlaten. Reeds vroeg in den morgen verscheen voor onze haven, een tweede Amerikaansche kruiser *„Ralleigh"*, om gezamenlijk de reis voort te zetten.

Naar men zegt, hebben de Amerikaansche vliegeniers verschillende luchtfoto's van ons eiland gemaakt.

Voorspoedige reis aan Etat Mayor en bemanning der beide kruisers.

Korte-golf-berichten.

Den Haag 29 Maart. De Nederlandsche pers is in het algemeen zeer tevreden over de verwerping van het belgisch verdrag. De belgische pers drukt algemeen de teleurstelling uit welke de verwerping in België heeft teweeg gebracht terwijl de meeste fransche bladen er mee volstaan om in enkele regels het feit te vermelden.

De „Statendam" zal van Belfast naar Schiedam worden gesleept om op de werf Wilton te worden voltooid, hetgeen eenige duizenden man werk verschaft.

ALLERLEI.

Een schrandere hond.

Een lezeres uit Isleworth in Middlesex doet in de Daily Mail het volgende verhaal van de schranderheid van een hond. Een vriendin van haar had haar slapend kindje in de kamer achtergelaten onder bewaking van een hond. Toen zij terugkeerde, waren kind en hond verdwenen. Ten zeerste ongerust keek zij in den tuin om te zien of het kind daar soms heen was gekropen. Zoodra zij in den tuin verscheen, sprong de hond op voor het hondenhok, blafte en liep terug naar het hok. De vrouw snelde er dadelijk heen en vond haar kindje in het hok vast in slaap. Een buurvrouw kwam meteen het hek binnen stappen en vertelde de moeder, dat zij gezien had, dat het kind in den tuin kroop in de richting van de rivier, die daar achter stroomt. Toen het kind te dicht bij het water kwam, begon de hond er om heen te springen en te blaffen. Hij joeg het kind terug, het af en toe met zijn kop voortduwende naar het hondenhok. Toen het kind daarin was gekropen, ging de hond er voor op wacht liggen tot de moeder kwam.

De auto en het spreekwoord.

Zegswijzen over honderd jaar.

W. schrijft in de „Tel.". In de oudste tijden stemde men de spreekwoorden af op menschen en dingen van dien tijd . . . . : een Augiusstal reinigen. Het vat der Danaïden vullen. Toen de tijden verder schreden, ontstonden meer moderne spreekwoorden. Na de uitvinding van het buskruit: Iemand de volle laag geven, etc. Over honderd jaar zullen we afgestemd zijn op de dingen van den tegenwoordigen tijd en vooral den auto. Het is wel eens aardig na te gaan, hoe ze er dan wel uit zullen zien.

Een klap van den molen beet hebben, zal dan luiden: Een dauw van het spatbord beet hebben. Hij heeft de klok hooren luiden: Hij heeft den motor hooren snorren, maar weet niet waar de carburator zit.

Zoo gaan we voort: Wie een spijker legt voor een ander, rijdt er zelf in.

— De band gaat zoo lang op den weg, tot hij berst.

— Komt men over de kip, dan komt men over haar staart.

— Snelheid komt voor den val.

— Een Ford heeft een Lincoln gebaard.

— Consistentvet aan de galg smeren.

— Beter een nabije fiets dan een verre autobus.

— Met den auto in huis vallen.

— Benzine kiezen voor zijn geld.

— Geen geld, geen auto's.

— Als de reparateur de passie preekt, automobilist pas op je rekening.

— Goed geld naar een kwaden wagen gooien.

— Waar de carburator vol van is, vloeien de cylinders van over.

— Zooals de motor op den weg klopt, klopt hij nergens.

— Men moet de kleppen stellen als de motor heet is.

— Aan de reparateurs overgeleverd zijn. Het kind van de rekening zijn, blijft hetzelfde. Iemand iets aansmeren, ook).

— In Ford's schoot zitten.

— Er schuilt een spijker onder het grint.

— Tegen den tractor vechten. (Als het in plaats van bierkaai niet fiscus wordt).

— Elk meent zijn rammelkast een luxe wagen.

— Weten waar Abraham de benzine haalt.

— De pomp er bij neerleggen. (Namelijk bij een lekken band).

— Oude auto's uit de sloot halen.

— De auto aan de wilgen hangen.

— Bij het scheiden uit het autopalace, leert men den leverancier (en de garantie) kennen.

— Een slechte wagen verliest wel zijn lak, maar niet zijn streken.

— Met troebele benzine is het slecht rijden.

— Een automobilist in schaapskleeren.

— Wee den automobilist die in een kwaad gerucht staat.

— Men kan nooit weten, hoe een veldwachter een automobilist vangt.

— Er gaan veel makke auto's in een garage.

— Het zijn niet allen chauffeurs, die autojassen dragen.

— Het merk dekt te lading.

— De auto maakt den man (niet).

— Hij is een nagel in mijn ballonband.

— Het oog van den meester maakt de benzinerekening laag.

— Een gestolen wagen moet men niet in de cylinders zien.

— Een stuk in zijn motorkap hebben.

— Uit een anders benzine-pompje tappen.

— Wie hard rijdt, kan de panne verwachten.

— De bougies uit den heeten motor halen.

— Aan het rammelen kent men den auto.

Zoo zouden er honderden te vinden zijn. Om te besluiten met den tempeler: Hij zuipt als een acht-cylinder

BUITENLAND.

MGR. DIAZ OVER DEN TOESTAND IN MEXICO.

Niet alleen om de Kerk. maar om de vrijheid.

De bisschop van Tabasco, Mgr. Diaz, onlangs door de Mexicaansche regeering uit het land gezet, heeft een uitvoerige verklaring over den toestand in Mexico gepubliceerd, waarvan de Msb. de volgende punten aanstipt:

Mgr. Diaz wees er op, dat hij niet inziet, waarom hij eigenlijk verbannen is. Noch de wetten, noch de constitutie rechtvaardigen het tegen hem ondernomen optreden. Alleen in geval van gerechtelijk bewezen landverraad kan verbanning volgen.

Op den dag, dat de bisschop het verbanningsbesluit vernam, werd zijn huis doorzocht. Twee Amerikaansche correspondenten, die toevallig bij hem waren, ondervonden daarvan ook den last. Eén der heeren werd zelfs een brief van zijn verloofde afgenomen. Ondanks het zeer nauwkeurig onderzoek, werd er niets gevonden wat als bewijs kon strekken, dat Mgr. Diaz of één der andere bisschoppen aan een bewapende opstandige beweging hadden deelgenomen.

Het volk zelf heeft naar de wapens gegrepen en wie kan zeggen, of het goed, of slecht gedaan heeft?

Nu alle wettelijke middelen zijn uitgeput, ziet het volk de laatste mogelijkheid in het grijpen naar de wapens. Maar niet om een revolutie te ontketenen, doch hoogstens om zijn eigen rechten te verdedigen.

Wij hebben echter bevolen, dat geen lid der geestelijkheid aan den gewapenden opstand moet deelnemen, of dezen prediken.

Er is thans een opstandige beweging van het heele Mexicaansche volk. Het is de eerlijke vrijheidlievende geest van dit volk, welke zich thans openbaart. Want het gaat thans niet meer om een strijd voor de Kerk alleen, maar om de vrijheid in het algemeen, om de heilige rechten der menschheid.

De grootste echt patriottische daad, die Calles thans zou kunnen stellen, zou zijn, aan heel het Mexicaansche volk te vragen, of het zijn politiek goedkeurt en hoe het wil geregeerd worden. Door een openbaar votum moest het volk gelegenheid krijgen, zijn wil kenbaar te maken.

Vele honderdduizenden hebben nu de wapens tegen hun onderdrukkers opgevat om zich van de ondraaglijke [illegible] kunnen niet eenvoudigweg met geweld-middelen onderdrukt worden. Noch met giftige gassen, noch met luchtschepen, of kanonnen laat zich op den duur een geweldige algemeene volksbeweging tegenhouden.

CHINA

De positie der missionarissen in verband met den strijd in China.

Aan een uitvoerige correspondentie uit China in de Msb. aangaande de positie der missionarissen in verband met de heerschende oneenigheid tusschen de Chineezen onderling en den strijd tusschen Noord en Zuid ontleenen wij o. a. het volgende; Geconstateerd wordt door den schrijver dat ook de katholieken in verdrukking zijn gekomen, en dat er zich symptomen voordoen, die op een geloofsvervolging zouden wijzen. Het is, zoo vervolgt hij dan verder, nog wel geen geloofsvervolging! nog steeds valt men den katholieken priester, de katholieke zuster niet aan, omdat zij katholiek zijn, doch het is er na aan toe.

Men neme slechts het geval Foochow. Daar verrichten Spaansche Dominicanen, geholpen door eenige Duitschers, het missiewerk.

Tegen deze is nu de beschuldiging van moord op pasgeboren kinderen gelanceerd en zoowel te Foochow als te Amoy, waar dezelfde orde missioneert, moet men in optochten met kinderlijkjes rondgegaan zijn, die zoogezegd door de kloosterlingen vermoord waren. Vermoedelijk zal hieraan wel de overoude, tweede beschuldiging vastgeknoopt zijn, dat zulks geschiedde met de bedoeling, de oogen van de wezentjes te gebruiken, ten einde de in het idee van den eenvoudigen, kleinen Chinees nog steeds wonderbare Westersche medicijn te kunnen bereiden.

Hoe dan ook, het resultaat van deze agitatie was een aanval op het klooster te Foochow en zoo dreigend werd de toestand, dat de bisschop zich genoodzaakt zag, de zusters naar het vooralsnog veilige Hongkong te zenden.

In de provincie Foekiën, dat is de provincie, waarin de beide door ons genoemde plaatsen liggen, heerscht, officieel althans, rust.

De Noordelijke „militairisten" zijn verdreven en het bewind is er thans in handen van de „verlichte" Zuidelijken; de leerlingen, weleer bolsjewiki geheeten, van den opper-adviseur Borodin, welke lieden echter thans, nu zij een groote mate van succes hebben weten te bereiken, ook in de dusgenaamde „imperialistische" pers der Engelschen nog slechts met den naam van „nationalisten" worden aangeduid. Deze verandering, van benaming heeft echter geen wijziging van gezindheid met zich gebracht, integendeel. Wij, die niet door overwegingen van „hooge politiek" gebonden zijn, zullen daarom dan ook zoo voor als na, gedachtig aan het Hollandsche spreekwoord, dat degeen, die met pek omgaat er mee besmet wordt, de Kantonneesche leiders blijven beschouwen als menschen, die 50 pct. nationalist en 50 pct. bolsjewiek zijn en die dus uit hoofde van die laatste gezindheid, tot de vijanden van iederen godsdienst, ook van den katholieken gerekend moeten worden.

Te ver zou men evenwel op 't oogenblik gaan, althans het lijkt zoo, indien men zou meenen, dat de heeren het thans opportuun zouden achten, regelrecht stelling tegen iederen godsdienst te nemen en tot aanvallen en wat dies meer zij op missie-posten en kloosters aan te zetten.

Wat thans gebeurd is, komt ons voor te zijn een nevenverschijnsel van de door hen gevolgde strijdmethode. Te Hankow heeft men al bijzonder duidelijk kunnen constateeren, wat deze was. Nauwelijks waren zij meester van de stad, of deze werd als het ware volgeplakt met anti-Britsche plakkaten. Dag in dag uit oreerden op iederen hoek van een straat de betaalde beroeps-agitators, tot op het eind de menigte door het dolle heen was en in zoo groote getale naar de Britsche concessie stroomde, dat de verantwoordelijke autoriteiten, bevreesd voor de gevolgen, niet durfden te laten schieten en zich dus het merkwaardige feit voordeed, dat gewapenden, die bovendien nog de beschikking over eenige oorlogsschepen hadden, het aflegden tegen een weliswaar razende, doch ongewapende menigte.

Zulk een menigte is maar niet in eens weer tot kalmte gebracht, zij slaat spoedig tot excessen over en dan hoeft er onder haar maar de een of andere vijand van den een of anderen missionaris voor te komen, of er heeft een bestorming van een kerk plaats. In de buurt van Hankow zijn dan ook de eerste gevallen van verbranden van kerken en verjagen van missionarissen voorgekomen. (Dit wil zeggen, in het machtsgebied der Zuidelijken).

Zoo zal het ook te Foochow en te Amoy wel gegaan zijn. Daar heeft men gebruik gemaakt van hetzelfde verhaal, dat in vroeger jaren ook reeds te Tientsin de oorzaak van een bloedbad geworden is — het vermoorden van kindertjes namelijk — en nog steeds bleek het Chineesche volk, dat thans met geweld geschikt moet worden verklaard, om een staat modern te besturen, geneigd aan den agitator gehoor te geven, en, even bête als voorheen, tegen zijn weldoeners te woeden.

De verantwoordelijkheid der Zuidelijke autoriteiten wordt er echter niet minder om. Zij kennen hun volk nog een stuk beter dan wij 't meenen te kennen. Zij kunnen en moeten dus weten, dat als zij ter bereiking van politiek voordeel de hartstochten der massa opzweepen, deze massa uit den band zal slaan. Daartegen hebben zij geen voorzorgsmaatregelen genomen, integendeel, geconstateerd is, dat de Zuidelijke soldaten de menigte zonder meer hebben laten begaan en eerst, nadat deze haar lusten had botgevierd, weer zoo wat de orde hersteld hebben.

Het is, zooals men ziet, dan nog wel geen regelmatige kerkvervolging, doch het lijkt er heel veel op en voor de missie blijven de gevolgen van welhaast een betreurenswaardigen aard.

Moge deze beproeving voor de Chineesche missie spoedig overgaan en mogen wij hun gedenken vooral in deze moeilijke dagen in ons gebed en onzen steun.